

Sygn. akt V CZ 60/08

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa S. B.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcji, Handlu i Usług "A.-H."

Spółce z o.o. w C.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 października 2008 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 maja 2008 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

W skardze kasacyjnej strony pozwanej został zamieszczony wniosek o zwolnienie od opłaty kasacyjnej. Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2008 r. oddalił ten wniosek, a następnie – wobec nieuiszczenia opłaty w oznaczonym terminie – postanowieniem z dnia 15 maja 2008 r. odrzucił skargę kasacyjną (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu pozwana wniosła o uchylenie postanowienia odrzucającego skargę kasacyjną, wnosząc jednocześnie o kontrolę niezaskarżalnego postanowienia z dnia 4 kwietnia 2008 r., twierdziła bowiem, że odmowa zwolnienia od kosztów sądowych była nieuzasadniona, uniemożliwiając dostęp do instancji kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przy rozpoznawaniu zażalenia na odrzucenie skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy bada również – w trybie art. 380 k.p.c. – niezaskarżalne postanowienie odmawiające zwolnienia od kosztów sądowych, będące przesłanką odrzucenia nieopłaconej skargi (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2000 r., I CZ 259/99, niepubl., z dnia 17 stycznia 2003 r., I CZ 193/02, niepubl., z dnia 29 kwietnia 2003 r., V CZ 45/03, niepubl., oraz z dnia 14 października 2005 r., III CZ 77/05, niepubl.).

Postanowienie odmowne z dnia 4 kwietnia 2008 r. nie zostało uzasadnione, z braku takiego obowiązku. Utrudnia to, w istotnym stopniu, kontrolę motywów rozstrzygnięcia o odmowie zwolnienia od opłaty kasacyjnej, wynoszącej 18650, zł. Istnieją jednak zastrzeżenia co do takiej decyzji, skoro działalność pozwanej Spółki przynosiła straty (k. 759-760), a stan kasy wyniósł 1206,89 zł (k. 758). Stan majątkowy pozwanej nie polepszył się też w świetle późniejszych informacji (k. 774-781). Należy także wskazać, że strona pozwana korzystała ze zwolnienia od opłaty apelacyjnej (zob. postanowienie - k. 711), a nie ma informacji o powiększeniu jej możliwości płatniczych od tego czasu. Należy w konsekwencji przyjąć, że odmowa zwolnienia pozwanej od opłaty kasacyjnej była - w świetle

przedstawionych danych - nieuzasadniona, co przesądza o uwzględnieniu zażalenia (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.). Uchylenie postanowienia odrzucającego skargę kasacyjną powoduje jednocześnie upadek postanowienia odmownego z dnia 4 kwietnia 2008 r. (por. uchwałę SN z dnia 16 listopada 2004 r., III CZP 62/04, OSNC 2005, nr 11, poz. 181).